

PAMĚŤ ZEMĚ

Formování institucionálních základů historické vědy
na Moravě v 19. a 20. století

6.–8. listopadu 2019

- 6. 11. Moravský zemský archiv, přednáškový sál
- 7. 11. Magistrát města Brna, Nová radnice
- 8. 11. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, aula

Konferenci pořádají společně dva přední brněnské archivy (Moravský zemský archiv, Archiv města Brna), dvě vysokoškolská pracoviště (Historický ústav a Ústav pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity) a jeden starobylý spolek (Matice moravská) u příležitosti několika výročí s cílem zformulovat možnou vizi působení paměťových institucí.

- 1839 vznik Moravského zemského archivu
- 1849 založení Matice moravské pod původním názvem Národní jednota sv. Cyrila a Metoděje
- 1869 zahájení vydávání Časopisu Matice moravské
- 1919 vznik historického pracoviště Filozofické fakulty Masarykovy univerzity
- 1929 vznik Archivu města Brna
- 1949 zahájení výuky oboru archivnictví na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity
- 1959 zahájení vydávání sborníku Brno v minulosti a dnes

Program konference

Středa 6. 11. 2019 (Moravský zemský archiv, přednáškový sál)

Archivy, muzea, spolky a osobnosti v dlouhém 19. století

9:00	Registrace účastníků	
10:00	Uvítání účastníků	Ladislav Macek, úvodní slovo Libor Jan
10:30	Přednášky 1. bloku	Moderuje Lukáš Fasora
	Jiří Malíř	<i>Změny v charakteru, postavení a funkci vědy na Moravě v dlouhém 19. století</i>
	Jindřich Zdeněk Charouz	<i>Význam církevních institucí na Moravě pro rozvoj vědeckého bádání</i>
	Bohumír Smutný	<i>Vztah moravské šlechty k Moravskému zemskému archivu v Brně (od podpory bádání k depozitům)</i>
12:00		Přestávka na oběd
14:00	Přednášky 2. bloku	Moderuje Dalibor Havel
	Richard Mahel	<i>Archivy a rozvoj historické vědy na Moravě v 19. století</i>
	Pavel Šopák	<i>Země a muzeum: situace Moravy v 19. století</i>
	Petr Kostrhun	<i>Cesty moravské archeologie 1846–1946</i>
15:30		Přestávka
16:00	Přednášky 3. bloku	Moderuje Lukáš Čoupek
	Bronislav Chocholáč	<i>Význam Matice moravské a jejího časopisu pro vědecké bádání na Moravě</i>
	Milan Řepa	<i>Počátky historické vědy na Moravě</i>
17:30		Prezentace sborníku Hubert Valášek: archivář, historik a přátelský kolega (hudební vystoupení Corazon Quartet)

Čtvrtek 7. 11. 2019 (Magistrát města Brna, Nová radnice)

Historické vědy v rozbouřeném 20. století

8:30 Registrace účastníků

9:00 Přednášky 1. bloku Moderuje Václav Štěpánek

Dušan Uhlíř *Počátky společností a institucí pro rozvoj vědy na Moravě*

Daniel Drápala *Na cestě od národopisu k etnologii: konstanty a inovace etnologických výzkumů brněnské etnologické školy ve 20. století*

Otakar Kirsch *Muzejnictví a historické vědy. Brněnská muzea a jejich vědecké aktivity v období krátkého 20. století*

10:30 Přestávka

11:00 Přednášky 2. bloku Moderuje Jiří Mitáček

Jiří Němec *Kontroverzní výklad (českých) dějin ve veřejném prostoru. Bretholzovy brněnské přednášky v letech 1919–1920*

Tomáš Borovský *Historie, historici a Masarykova universita v Brně*

Stanislav Bárta *Role archivářů v univerzitní výuce PVH a archivnictví*

12:30 Přestávka na oběd

14:00 Přednášky 3. bloku Moderuje Ivo Durec

Karel Chobot *Reflexe archivů ve 20. století*

Ludmila Sulitková *Vztah městského archivu a Masarykovy univerzity na příkladu Jaroslava Dřímala*

Radana Červená *Brno v minulosti a dnes – 60 let vydavatelské činnosti Archivu města Brna*

15:30 Přestávka

16:00 Přednášky 4. bloku Moderuje Michaela Růžičková

Tomáš Černušák *Římská stopa moravských archivářů*

Leoš Pecha *Podíl MZA na přípravě Výstavy soudobé kultury v Československu*

Petr Sychra *Jiří Radimský a přeměny archivnictví v jeho době*

18:00 **Prezentace knihy Brněnské symboly. Pečeti, znaky a vlajky Brna a jeho městských částí**

18:30–22:00 **Společenský večer s cimbálovou muzikou v Rytířském sále Nové radnice**

Pátek 8. 11. 2019 (Filozofická fakulta MU, C33 – aula)

Role paměťových institucí v současnosti (i budoucnosti)

8:30	Registrace účastníků	
9:00	Přednášky 1. bloku	Moderuje Eva Richtrová
	Lucie Jagošová	<i>Dotýkat se exponátů dovoleno! Reflexe muzejního výstavnictví a muzejní pedagogiky na přelomu 20. a 21. století</i>
	Jiří Dufka	<i>Knihovna jako paměťová instituce</i>
	Tomáš Dvořák	<i>Soudobé dějiny a občanské vzdělávání. Pozice paměťových institucí v současné historické kultuře</i>
10:30		Přestávka
11:00	Přednášky 2. bloku	Moderuje Pavel Hruboň
	Libor Blažek	<i>Archiv města Brna mezi úřadem a paměťovou institucí</i>
	Petr Elbel	<i>Výstavní prezentace v archivech</i>
	Dalibor Janiš – Jana Janišová	<i>Archivy a edice. K možnostem edičního zpřístupňování pramenů</i>
12:30		Přestávka
13:00	Kulatý stůl na téma „Role archivů ve společnosti“	
	Diskutující:	Martina Bolom-Kotari, Lucie Křížová, Petr Mlsna, Karel Müller (moderuje Stanislav Bárta)
14:00		Zakončení

Konference se koná pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje Bohumila Šimka, primátorky statutárního města Brna Markéty Vaňkové a rektora Masarykovy univerzity Martina Bareše.